

A 231
3

Alte

Sammlbd.

Lil

Hist.

III. C. 0

22

v.

MEDITATIONES THEOLOGICÆ,

quibus ostenditur,

INCREDOULITATEM FINALEM ESSE PARTEM,
PECCATI IN SPIRITUM SANCTUM,
VERE ESSENTIALEM.

Auctore
O. S.

PREMIOBILISSIMO AC DOCTISSIMO
Dr. R. E. P. C. N. D. T. I.
MEDIATATIENS
THEOLOGICAE

CONFESSIO
INCREDOUILLATEN FIDEI
PECCATI IN SPIRITUM SANCTUM
AERIS ESSENTIALEM.

AUGUST
20

PRÆFAMEN.

QUEMADMODUM nihil majoris est momenti
veritate cœlesti, quippe quæ viam ad
eternam beatitudinem asequendam, digito
quasi, monstrat unice; ita etiam salvandis nihil
debet esse prius, nihilque antiquius indaganda
ejus, ex Sacris Litteris, certitudine, ut implea-
tur mandatum Salvatoris in Joh. V, 39. Cum
autem in Scriptura Sacra, cuius quidem veritas
non est nisi unica, interdum tamen obveniant loca,
quorum sensum, ob imbecillitatem nostram celeri-
ter videndi, quid verum sit, quid minus, genuinum
an offendimus, non adeo semper soli possumus
esse certi; e re est, ut conceptus de iisdem nostras
atque cogitationes communicemus cum solidiori-
bus, qui inde ansam nos melius, si fortassis erra-
vimus, instruendi nanciscantur ubiorem. Hoc
etiam pacto præsens hicce Tractatulus conscriptus
est inque publicum, præ primis vero Eruditorum

conspectum, egredieundi sibi sumvit fiduciam. Ne
 aut proxima opusculum hoc edendi P. Lectori
 lateat ratio; confiteor me, ante annum, & quod
 excurrit, vidisse viri cuiusdam doctissimi senten-
 tiam, de hac materia prolixè quidem, ex professo,
 elaboratam, sed opinioni meæ prorsus contrariam.
 Cupidus itaque indubitate veritatis cum in eadem,
 de integritate conclusionis, nec satis possem fieri
 convictus, nec ulla mibi cum Clarissimo Autore
 dubia coram communicandi optabilius fese postea
 præbuerit occasio, fuationem de hac eadem re
 meam chartæ publice injicere decrevi. Me inter-
 rim hoc fecisse non glorie cuiusdam captandæ
 caussa, sed mero veritatis obtinendæ zelo, vel
 intermissio nominis, quod satis est, indicabit. Si
 itaque heic rem acu, ut ajunt, tangendi mihi
 contigerit felicitas, intentionis atque voti statim
 effem compos; sin vero minus, bonitatem, qua-
 nibil mihi potest fieri gratius, veneranda mun-
 quam non agnoscam mente, si digneris L.B.,
 me, licet absentem, quavis data occasione, ratio-
 nibus corrigere, mibiique de cetero favere. Valeas
 in Domino! A §. I.

§. I.

A notissimam illam haud minoris momenti quæstionem, quæ, inter Eruditos, & quidem in specie Theologos, saepius fuit mota: *An videlicet incredulitas finalis sit pars revera essentialis peccati in Spiritum Sanctum?* nescio, an rite, h. e., cum certitudine, responderi potuerit ante, quam, præeunte Scriptura Sacra, constet, pro quibus sive qualibus peccatis remittendis satisfactio Christi Salvatoris sit praestita, evictumque, quodnam DEO, in hoc punto, sit consentaneum, & versa vice. Est enim vera doctrina de peccato atque indole satisfactionis Redemptoris si-

A 3

dissi-

dissima certissimaque, nullo negante, hujus solvendæ quæstionis directrix, sine qua, in hac re, quid pro quo capere, respondere atque statuere facillime possemus. Certi itaque si esse voluerimus, ab ipso, ut dicitur, ovo est ordiendum, illi tamen, qua par est, studendum brevitati.

§. II.

DEUM Sanctissimum nostrum Creatorem, quodvis peccatum qua tale, hoc est, quod contra Decalogum committitur, tanti habere odii, ut idem committentem ptena æternæ condeininationis, nulla meriti Salvatoris interveniente applicatione, mulctaverit, nemo sanioris Theologiae negabit: Hanc etiam veritatem, quod fatis est, confirmant evidentissima Sacræ Scripturæ dicta: *Gen. II, 17. Hes. XVIII, 20. Rom. VI, 23. &c.* Fateinur quidem, humanam nostram rationem non adeo percipere posse, quænam sit proportio inter delictum, quod nos vocamus finitum & ptenam, inde sequentem, infinitam; unde etiam hæretici, ratione abutentes, imaginariam suam ἀπονατάσασιν πάντων statuendi fundamentum sumere fuerunt ausi: Ast, verbo Divino, quod nunquam fallit *Ebr. VI,*

A

VI, 18., magis credendum est, quam rationi
A&t. V, 29. Præterea, si & in hoc puncto ra-
tione recte usi fuerimus, reperiemus, adesse pro-
portionem, eamque maxime rationalem: Nam
vel minimum peccatum admissum est infinitum,
licet non respectu sui ipsius (tunc enim est ens
finitum) intuitu tamen DEI, cœu substantiæ in-
finitæ, contra quam committitur; unde, quod
infinitum est, pœna finita solvi prorsus nequit.

§. III.

Satisfactio Salvatoris *Christi* est sufficientis-
sima solutio pro omnibus peccatis, quorum an-
te finem vitæ sive peccator vere pœnitens & cre-
dulus sibi a DEO implorat veniam. Definitio-
nem hanc, quam cum omnibus sanis Theologis,
saltē quoad sensum, habeo communem, ve-
ram esse atque genuinam, ex sequentibus, ut
spero, patebit. Duo interea ex illa fluunt de-
monstranda, quorum prius est ipsa *Christi* satis-
factionis universalitas; posterius vero illa con-
ditio, sub qua universalis dicitur. Ad demon-
strandam universalitatem meriti Salvatoris, sive
ad convincendum, quod ejus satisfactio, ex
voluntate DEI antecedente, omniibus in univer-
sum

sum peccatoribus æque pateat, nihil quidem,
 inter nos Lutheranos, requiritur, præter cla-
 rissima Sacrae Scripturæ dicta, quæ affatim of-
 fenduntur, uti *Ez. XLV, 22. Hes. XXXIII, II.*
Matth. XI, 28. i. Tim. II, 4. i. Job. II, 2. &c.
 Attamen, ut &, hac data occasione, insimul
 abeant ratione refutati, qui ratione statuunt,
 absolutum DEI dari decretum; obiter tantum
 heic sumus commonstraturi, misericordiaæ Di-
 vinæ dispositionem alio fere non potuisse habere
 modo, (salva nihilominus DEI libertate) quam
 ut æqualiter destinaretur omnibus & singulis,
 posita Salvatoris satisfactione præstanta: Nam
 ubi eadem ponitur caussa, ibi idem, necesse est,
 ponatur effectus (*per Lemm. Metaphys.*). Jam
 autem a parte lapsorum nulla alia fuit caussa,
 DEUM ad misericordiam commovens, quam
 miserrima illa lapsis imminens peccati pena
Gen. II, 17. Hes. XVI, 6. Jer. XXXI, 20. Tit.
III, 5.; hæc vero caussa seu conditio in omni-
 bus Adami posteris erat æqualis *Rom. V, 12.*;
 ergo misericordia DEI erga omnes erat æqualis,
 & Christi meritum, tanquam misericordiaæ DEI
 effectus, itidem, per consequens, omnibus æ-
 quale (per notionem justitiae DEI); unde neces-
 sario

sario sequitur, nullum absolutum dari decretum. Quod vero attinet ad conditionem illam, sub qua universalis est & nuncupatur Salvatoris satisfactionio, novimus, ex sacro codice edocti, quod *Christi* meritum, ex voluntate DEI consequente, certos habeat limites (ut ita mentem exprimere licet), ultra quos illud nec destinavit, nec progressi finit ipsa DEI Sanctitas. Horum prior est, quod universalitas satisfactionis *Christi* sese non extendat ultra tempus; adeo ut janua gratiarum in ipso temporis fine peccatori prorsus claudatur. *Matth. X, 22. Chron. II, 10.*; posterior vero, quod in tempore non extendatur ad remittenda illa peccata, quae peccator absque poenitentia & credulitate adhuc continuat: Nam in peccatore, cui applicari posit *Christi* satisfactionio, prærequiritur necessario credulitas sive fides viva, tanquam ἐγγανον ληπτικόν, sine quo non *Job. III, 36. & Ebr. XI, 6;* unde est manifestissimum, quod, quemadmodum quivis, vera fide prædictus, particeps redditur *Christi* satisfactionis, & per consequens, peccatorum suorum remissionis, ita etiam vicissim, absente credulitate, absit *Christi* satisfactionis applicatio, qua iterum absente, abest & peccatorum remissio,

stetion

B

quæ

quæ sic absque credulitate est, saltem Christianis, absolute impossibilis. Hoc modo, non alio, universalis est Salvatoris satisfactio; unde jam demum patescere arbitror, datam ejus definitio-
nem esse cum suo definito reciprocum.

§. IV.

Hinc omnia peccata, cujuscunque sint gene-
ris, speciei vel conditionis, sunt remissibilia, si
modo eorum, in tempore, legitimam peccator
agat poenitentiam; irremissibila vero reliqua
omnia, quæ absque poenitentia & credulitate in
mortem usque continuantur. Veritas hujus af-
fertionis in promptu est. Etenim cuvis vere cre-
dulo & poenitenti Salvatoris, in tempore, appli-
catur satisfactio, quæ applicata statim delet at-
que remittit hujusmodi peccatoris delicta, quæ
illa unquam fuerint (§. 3.); cum incredulo autem
& impoenitenti hæc res, in tempore, modo sese
habet contrario (§. eadem). Ergo, cum absque
credulitate impossibilis sit peccatorum remissio,
accessus ad applicationem satisfactionis cœu uni-
ci objecti credulitatis, non detur post tempus &
DEUS illa peccata, pro quibus nulla Salvatoris
meriti seu satisfactionis intervenit applicatio, re-
mittere

sup

mittere nequeat (§. 2.) ; sequitur, ut quemadmodum omnia peccata, quorum vera in tempore agitur poenitentia, sunt remissibilia atque adeo remitti possunt; ita etiam vicissim omnia illa peccata, quorum poenitentiam in tempore non agit peccator, sunt absolute irremissibilia; adeo ut, hoc p̄acto, per se ruat absurdā illa ἀποκαλάσασις πάντων; id, quod etiam dictum *Luc. XVI,* 23. 26. innuit &, quod satis est, commonstrat.

§. V.

Nullum itaque peccatum, sive sit majus, sive minus, esse absolute irremissibile, nisi ob incredulitatem finalem, ex hac tenus dictis facile possumus colligere. Novimus enim, DEUM, ob Redemptoris meritum, quam lubentissime condonare omnis generis peccata, quorum seria in tempore agitur poenitentia (§. 4.); Cum vero, vicissim, neque velle neque posse condonare ea, quae cum impenitentia adhuc sunt coniuncta, ex eadem constat Paragrapho. Jam autem credulitas (non est, quod confundamus fidem cum credulitate) est ratio poenitentiæ, &, inverso ordine, incredulitas impenitentiæ: Ergo, quia inter credulitatem & incredulitatem non datur ter-

tium & contraria contrariorum sit ratio, sequitur, ut, quemadmodum credulitas, ab una parte, est unicum illud, a parte peccatoris, requisitum medium, ob quod Deus peccata remittere potest; ita etiam, ab altera, incredulitas unicum illud sit impedimentum, ob quod Deus peccata remittere nequit. Hinc peccata quævis non nisi hypothetice sunt irremissibilia, quamdiu incredulitas adhuc versatur in tempore, ubi sese convertendi quovis momento peccatori superest posibilitas; quum autem incredulitas durat in mortem, ubi janua gratiæ peccatori prorsus clauditur (§. 3.), peccata, jam dudum non remissa, absolute, h. e., in æternum manent irremissibilia.

§. VI.

Quoniam peccatum in Spiritum Sanctum, secundum effatum Salvatoris in Matth. XII, 31. 32. est obsoleto irremissibile, erit & incredulitas finalis hujus peccati pars revera essentialis. Ostensum est (§ 5.), nullum prorsus peccatum esse, nisi ob incredulitatem finalem, absolute irremissibile. Ergo nec aliam ob causam peccatum hocce. Id autem, ob quod resest, quod est, seu, ut adhuc clarius dicam, id, quod efficit, ut res aliqua præcise

cisē sit talis, ingreditur rei essentiam, quid? est ipsa essentia. Incredulitas finalis est id, quod unice efficit, ut quodvis peccatum sit absolute irremissibile; ergo & illa est causā absolutae irremissibilitatis peccati in Spiritum Sanctum, &, per necessarium consequens, hujus peccati pars essentialis, h.e. requisitum, sine quo non.

§. VII.

Sic in superioribus perpenso, quid, in hac re, DEO sit dignum, quid non, factaque inde (§. 6.) legitima conclusione, spero, quemvis, cui ex præmissis ars legitime concludendi est familiaris, esse concessurum, hanc rem ulteriori non egere demonstratione. Attamen, ne dubia, quæ contra hanc veritatem proferri possunt, reliquis sint offendicula, resumam jam deinceps atque refutabo & quæ ab aliis formata in mentem veniunt & quæ ipse mihi fingere sustineo.

§. VIII.

Omnium primo confiteor, me haud ignorare eum, qui, in quodam, de hac materia, Tractatu, ivit ex professo demonstraturus, incredulitatem finalem non ingredi hujus peccati essentiam, sed esse duntaxat ejus *accidens* quoddam *insperabile*.

rabile. At, salvo ejus honore, nescio, an percipi possit, quid sibi idem ille terminus velit. Nam, ut vulgo recepta docet Terminologia, *accidens* mihi audit id, quod, diverso temporis momento, potest & abesse & adesse absque laſione ejusdem rei essentiæ; id, quod ipsa vocis *accidentis* involvit notio. *Inseparabile* vero, vi vocis communisque loquendi usus, denotat id, quod abs re cui ineſt, sine ipsius rei essentiæ laſione abesse nequit; quod ipsum mihi est rei alicujus attributum: Unde hic terminus, constans hisce duabus contradictioniæ notionis vocibus, significabit id, quod potest & adesse & non adesse simul; item, si ordinem invertas, quod potest & abesse & non abesse simul, idque, in utroque caſu, & cum re ſalva & cum ejus deſtructione ſimul. Sed hoc, pro meo quidem judicio, direcťe repugnat *Principio Contradictionis*; adeo ut significatum hujus termini eſſe aliquod, quod vocamus non ens, h.e. absolute imposſibile quid, Philoforphorum pariter, ac Theologorum inficias iturus sit nemo. Mihi, hoc loco monenti, *inseparabile* eſſe attributum, fruſtra quivis, Metaphysicorum ignarus, exemplum objicere conatur contrarium, dicendo, peccatum quidem eſſe aliquid ab homine insepa-

separabile, sed tamen non attributum: Nam peccatum non pertinet ad hominem, sed ad hominis corruptionem, quæ qua talis, absque peccato est plane impossibilis.

§. IX.

Commonstrato (§. 8.), hunc terminum, *accidens* nimirum *inseparabile*, nihil prorsus roboris importare intentæ demonstrationi, incredulitatem finalem non esse partem essentialiem peccati in Spiritum Sanctum, quamdiu idem terminus consistit in coniunctione illarum vocum; separabimus voces, separatasque examinabimus, quo inde videatur, nec ullam earum, ab altera se-junctam, locum heic habere pro sensu auctoris, possibilem. Quod si enim quis diceret, incredulitatem esse tantum *accidens* hujus peccati, ille, eo ipso, nonnisi contradicit omnis peccati naturæ, quæ cum aliqua incredulitate NB. indissolubiliter est coniuncta, accidentis vero indoles ea, ut, re sava, tolli possit: Unde incredulitas finalis, quæ absolute tolli nequit, nullo modo appellari aut esse potest *accidens*. Sin vero postularetur, incredulitatem esse aliquid hujus peccati inseparabile, sed illud non essentialie; tunc, quia inter

ter essentiale & accidentale non datur tertium, erit statim accidentale. At paulo supra demonstratum est, incredulitatem finalem, quatenus referatur ad irremissibilitatem hujus peccati absolutam, a qua, salva, tolli prorsus nequit, nec esse nec dici posse *accidens*; ergo est essentialis.

§. X.

Vidi & eos, qui contra hanc veritatem scriptis reliquerunt objectionem ita sonantem : Si peccatum in Spiritum Sanctum non nisi ob incredulitatem esset absolute irremissibile, nullum inter hoc & alia peccata foret discriminem. Ego vero respondeo : Cur ni? Examinemus hoc & alia peccata, & videbimus hoc peccatum toto coelo ab omnibus aliis differre. Novimus enim, peccatum in Spiritum Sanctum adhuc duas reliquas, ut communis ejus fert definitio, partes habere essentiales, puta *abnegationem agnitæ veritatis coelestis & rejectionem omnium mediorum salutis æternæ*. Numne hæ duæ partes, quas hoc peccatum, præ omnibus aliis, ex notione communi, sibi vindicat proprias, sufficerent ad constituendam aliquam differentiam specificam, qua hoc ab aliis constanter discernatur, etiamsi hoc pec-

peccatum æque, ac omnia cætera, absolutæ suæ irremissibilitatis finalem incredulitatem agnoscat cauſam? Videmus ergo, dari discriminem, illudque haud exiguum inter hoc & alia peccata, etiam in hoc caſu.

§. IX.

Hæc etiam proferri solet objec̄tio: Hoc peccatum ejus peculiaris est prædicati, ut in tempore pariter, ac post tempus, affirmante ipse omnis veritatis ore, *Christo*, sit prorsus irremissibile; unde cum jam dudum ante mortem peccatoris sit absolute irremissibile, constituta irremissibilitatis essentiæ non opus est aliqua incredulitate finali, quæ non ante, quam in ipsa & post ipsam mortem accedit. Confiteor, hanc objectionem veritatis magnam præ se ferre speciem. Ergo ut eo rectius ad eam respondere queam, redigam eandem in syllogismum, & quidem hoc modo: Quodeunque peccatum in tempore est absolute irremissibile, illius essentiæ non opus est incredulitate finali; atqui peccatum in Spiritum Sanctum ergo &c.; at nego minorem. Scimus enim, nullum peccatum esse irremissibile, nisi ob defectum fidei ejusque conſectariorum (§. 3.); hujus autem

IX.

C

defe-

defectus implendi possiblitas peccatori, dum ad-huc sit in vivis, remanet (§. 5.); ergo nullum prorsus peccatum, proprie loquendo, h. e., sine respectu ad incredulitatem finalem, in tempore potest esse absolute irremissibile. Hinc lubens quidem concedo, effatum Salvatoris de absoluta hujus peccati irremissibilitate, esse verum, immo verissimum; sed credo tamen, fas esse credere, eum hoc dixisse respectu Pharisaeorum aliorumque, forsitan, id genus impiorum incredulitatis finalis, quam, utens Divina sua omniscientia, prævidebat esse futuram; unde etiam merito dicere poterat, atrocissimum illud eorum peccatum neque in hoc neque in futuro mundo posse, deficiente credulitate, remitti. Et hoc quidem eo magis credo, quo Salvator ne verbo quidem unquam aperte dixerit, Pharisæos illud peccatum jam dudum commisisse, sed tantum aperuit hujus peccati absolutam irremissibilitatem. Neque improbabile est, concludere, omniscium nostrum Salvatorem, eum in finem, hunc, illa occasione, habuisse sermonem, ut aut suam indicaret Divinitatem per præscientiam de futura Pharisaeorum incredulitate finali, aut admoneret & Pharisæos & alios, ne hoc peccatum committerent.

§. XII.

§. XII.

Heic vero aliquis instare posset, dicendo: Si peccatum hocce in tempore æque, ac post tempus non foret absolute irremissibile, quam ob caussam de omnibus aliis peccatis non etiam similiter locutus est Salvator? Respondeo, & quidem sine contradictione §. X., Salvatorem cum illa propositione non potuisse non respicere omnia illa peccata, quæ in mortem cum impenitentia continuantur. Et ut de hac re eo melius reddamus convicti, recordemur Christi de eadem effatum: *Omne peccatum & calumnia-
tio hominibus remittetur, sed peccatum contra
Spiritum Sanctum hominibus non remittetur, ne-
que in hoc neque in futuro mundo.* Matth. XII,
31, 32. Sed ubi esset veritas horum verborum de totali omnium aliorum peccatorum remissione, excepta peccati in Spiritum Sanctum, nisi omnia peccata, quæ in mortem durant, una heic non essent intelligenda? Nam scimus ex Scriptura Sacra & quidem Matth. XX, 16., multa peccata, quæ non dicimus esse contra Spiritum Sanctum commissa, manere, ob incredulitatem finalem, irremissa, adeoque in æternum absolute irremissibilia. Miserum sane esset refugium,

C 2

si quis moneret, hæc Salvatoris verba non involuisse absolutam omnium aliorum peccatorum remissionem, sed tantum eorum remissionis possibilitatem. Tunc enim quero, unde sit possibile, ut alia peccata remitti possint? Respondet forsan: Si eorum interveniat pœnitentia. Reclissime; sed ponat eandem conditionem peccati in Spiritum Sanctum. Respondet iterum: non valet, quia hoc peccatum est absolute irremissibile. Sed quid, quæso, hoc esset aliud, quam statuere aliquid DEO indignissimum? Num DEUS, qui est justissimus, possit hoc peccatum remittere, illud vero non, acta utriusque pœnitentia, quæ, a parte peccatoris, est unica ratio possibilitatis remissionis peccatorum? minime; quia DEUS sine ratione sufficiente non facit. Ergo etiam non quadrat, illam Salvatoris fuisse sententiam, augurari. Hinc itaque eidem illi Christi effato non modo non repugnaret, sed consentiret potius, si dicamus, omnia in Spiritum Sanctum commissa esse peccata, quæ in mortem voluntarie continuantur; & ob incredulitatem finalem fiunt irremissibilia. Omnes enim partes constitutivæ peccati, quod in Spiritum Sanctum esse commissum dicimus, in quovis peccato, quod in

in mortem peccatoris cum impenitentia durat, inveniuntur, licet gradu differant; id, quod probabo: Peccatum in Spiritum Sanctum tribuitur præcipue Phariseis, & id quidem rectissime. Hi autem aut tunc erant convicti, aut non, de illa scilicet cœlesti veritate, quod Christus esset verus ille Messias, quem DEUS promiserat in mundum esse venturum. Si non fuissent convicti, justissimus noster Salvator hujus peccati eos nunquam incusavisset. Ergo erant convicti. In quo itaque eorum consitebat culpa, ob quam Salvator ita de illis dicere sit coactus? Respondet: In eo, quod, contra meliorem conscientiæ suæ convictionem, contumaciter resisterunt Spiritus Sancti operationibus atque Christum scientes volentesque abnegarent. Pone jam hominem quandam in Religione Christiana, de ordine sua salutis, vere instructum inque conscientia sua de cœlesti hac veritate bene convictum. Pone porro, quod proh dolor! ponere non est difficile, eundem hunc hominem postea induratum fieri peccatorum & contumaciter virtuti DEI verbi resistere, adeo, ut tandem inconversus moriatur. Hanc vivendi normam, licet alii aliter, sequuntur omnes, qui absque pœnitentia in peccatis suis e vita excedunt.

cedunt. Annon autem in hoc exemplo invenimus omnia, quæ ad peccatum in Spiritum Sanctum constituendum requiruntur? Omnino. Hic etenim homo, quatenus antea æque, ac Pharisei erat de cœlesti illa veritate convictus, etiam contra meliorem conscientiæ suæ convictionem Spiritus Sancti operationibus restitutus a deoque media salutis voluntarie negligendo contempsit Christumque, sive ejus doctrinam, factis suis abnegavit, irrisit atque cum quasi sciens volensque crucifixit Ebr. VI, 6. Omnes itaque ejusmodi peccatores idem cum Phariseis committunt peccatum.

§. XIII.

Alium ex Salvatoris de hac re verbis, nescio, an absque peccati vitio eruere audeamus sensum. Etenim si peccatum in Spiritum Sanctum, nullo ejus essentiæ respectu ad incredulitatem finalem habito, foret absolute irremissibile, culpa hujus absolutæ irremissibilitatis latebit aut in DEO, aut in peccato aut denique in ipso peccatore, qui hoc peccatum commisit; (plura enim non dantur receptacula hujus culpæ possibilia). Ponamus itaque, explorandi gratia, omnia hæc tria atque examinemus, ut inde videamus, cuinam sen-

sententiæ consequentia sit futura. Si in DEO
 hæc invenienda esset culpa, tunc ille aut non va-
 leret aut non vellet peccatum remittere. Si
 prius, tunc insimul infinita DEO denegaretur
 potentia, quam ceteroquin rationalium negabit
 prorsus nemo. Sin autem posterius, statim re-
 pugnaret atque contradiceret apertissimis Sacræ
 Scripturæ dictis, ineffabile in DEO omnia pecca-
 ta remittendi desiderium indicantibus, ut *Ez.*
XLV, 22. LXV, 2. Hes. XXXIII, 11. Matth. XI, 23.
1. Job. II, 4. &c. Hinc itaque videmus, nullam
 in DEO querendam esse culpam. Si quis dicat
 illam in ipso latere peccato, tunc, nisi eandem
 eum aliis peccatis, qua etiam ob incredulitatem
 finale manent irremissibilia, statuat rationem;
 aliud non supereft refugium, quam ut postulet,
 adeo magnum dari posse peccatum, ut ei remit-
 tendo Salvatoris non sufficeret satisfactio. Sed
 ubi tunc Divina veritas dicti *Rom. V, 20.* ita fo-
 nantis: *Ubi abundat (ἐπλεόνασε) peccatum, ibi*
longe magis abundant (ύπερεπερίσσευσε) gratia?
 Fallacia vero hujus dicti est impossibilis *Num.*
XXIII, 19. 1. Sam. XV, 29. Ps. XXXIII, 4. Ebr.
VI, 18. &c.; ergo nullum adeo magnum datun
 peccatum, ut Redemptoris méritum illud non pos-
 set

set delere atque remittere; ergo nec hæc culpa
 in ipso invenitur peccato. Restat itaque, ut in-
 quiramus, utrumne in ipso hæreat peccatore.
 Hoc ultimum non modo concedo, verum postu-
 lo etiam. Nam existente effectu (absoluta irre-
 missibilitate) dabitur caussa; quæ cum nec in
 DEO, nec in peccato sit reperta, inveniatur, ne-
 cessè est, in peccatore. Jam autem hujus rei car-
 do in eo versabitur cunctus, ut indagetur, quæ-
 nam illa in peccatore hujus irremissibilitatis sit
 ratio. Ponamus, non esse incredulitatem finalem,
 quam ego tertiam hujus peccati essentialē contendō
 esse partem; ergo, quoniam nonnisi duæ,
 (pro voluntate contrariam partem defenden-
 tium) partes sunt hujus peccati constitutivæ, erunt
 & illæ ipsæ ratio, cur hoc peccatum, in tempore,
 sit absolute irremissibile. Bene. Sed pone, quod
 & harum duarum partium seria atque legitima
 in tempore peragatur pœnitentia, & videbimus,
 DEUM hoc peccatum æque, ac alia peccata, quo-
 rum seriam peccator agit pœnitentiam, esse re-
 missurum (§. 4.), siquidem tam magnum non da-
 tur peccatum, quod DEUS, acta pœnitentia ve-
 ra, & non vult & non valet remittere. Remisso
 jam hocce peccato, statim luculenter videtur,
 has

has duas partes solas adhuc non suffecisse ad constituendam essentiam hujus peccati totalem; nam si id valuerint, peccatum hoc, cuius completi character est absoluta irremissibilitas, remitti nequam potuit, quod tamen jam (*per hypothesin*) est factum.

S. XIV.

Sed regeret fortassis adversarius, esse absurdum, ponere penitentiam hujus peccati, quippe quod peccatorem plane reddit inconversibilem. Sed ad hanc objectionem duplaci respondeo modo. Etenim primo incumbit adversario suam probare thesin, statuentem, hoc peccatum adeo inconversibilem reddere peccatorem, ut in tempore nullo modo converti possit, sive, ut nulla ipsi fese convertendi in tempore remaneat possibilis; quid? debet demonstrare exemplis, dictis Sacri Codicis confirmatis, neminem prorsus Pharisaorum, quorum causa Salvator haec dixerit verba, seu a quorum vita ansam ita loquendi summis, postea fuisse conversum; quam tamen demonstrationem credo adversarium interea esse omissurum, tanquam longe difficillimam, siquidem nec ipse Redemptor hoc unquam dixit, nec

D

Scri-

Scriptura Sacra vel minimum ita credendi reliquit vestigium, sed potius contrarium. Deinde, si hoc peccatum peccatorem vel maxime reddebet inconversibilem seu ad conversionem ineptum, quid inde? Num ideo incredulitas finalis excluderetur a constitutione hujus absolutæ irremissibilitatis? nullam sane video consequiam. Nam eo ipso nonnisi mihi conceditur, absentiam conversionis esse caussam, cur hoc peccatum sit irremissibile, seu, ob quam DEUS illud adhuc remittere nequeat. Est idem, quod ego intendo. Sed quid, quæso, est caussa absentiae conversionis, nisi incredulitas? Tolle enim a peccatore incredulitatem, & illico in eo habebis hominem conversum, cui penitentia non est impossibilis; qua peracta, ejusmodi homini gratia DEI atque peccatorum remissio nunquam denegatur (§§. 3.4.5.). Pone vicissim incredulitatem, & iterum statim in eo habebis hominem, cui peccata, in hoc statu, condonari prorsus nequeunt (§. 4.). Quodnam, quæso, clarissimum signum unquam gestis, peccatum in Spiritum Sanctum, ob incredulitatem finalem, tantum esse absolute irremissibile? unde, per necessarium consequens, manifesto relinquitur manifestius, illum

lam hujus peccati partem revera esse essentiale
 (§§. 3. 4. 5. 6.)

§. XV.

Coronidis loco, omittere non possum, quin moniam, negando, finalem incredulitatem esse partem hujus peccati essentiale, varia, in Christianismo mala atque incommoda excitari posse atque promoveri. Constat enim, esse, secundum Salvatoris nostri effatum, absolute impossibile, ut ille, qui hocce peccatum semel tantum commisit, veniam peccatorum suorum unquam impetrare aeternamque condemnacionem evitare possit. Pone jam, quod hoc peccatum, pro voluntate contradicentium, sit, per duia illa priora requisita constitutiva, antequam accesserit incredulitas finalis, completum, sive consumatum, (quod tamen ante haec, doctissime, immo rectissime negavit amplissimus noster *Carpovius*). Pone simul, quod verus atque illuminatus Christianus statu excederit regenerationis, inque peccata adeo ruat, ut, dormiente conscientia, non solum, ad tempus, absque ulla necessitate, voluntarie ab usu Sacrae Cœnae abstineat, verum etiam eam omniaque alia salutis media fusque deque habeat; id quod & fieri posse, tristissima pro dolor! haud raro comprobat experientia. Hic homo peccator, licet non verbis, factis tamen (quod & fieri potest, teste Paulo Tiz. I, 16.), primo eo ipso abnegavit Christum, non scilicet parendo ejus doctrinæ, & per consequens, agnitam cœlestem veritatem, quæ in Salvatoris doctrina de œconomia salutis consistit; secundo rejicit omnia media salutis. Jam autem venit

nit tempus, quo hic peccator incipit resipiscere, pœnitentiam peragere cupiens. Sed eodem temporis momento, quo veram pœnitentiam agere decrevit, venit ipsi in mentem, peccatum in Spiritum Sanctum complete absolví abnegatione agnitiæ veritatis cœlestis & rejectione omnium mediiorum salutis, idque absque certa determinatione temporis, quo fiat. Statim etiam sibi in memoriam revocat, se has duas partes dudum, eo, quo dictum est, modo, commississe. Hinc non solum incipit vereri, ne forsan ipse hoc admiserit peccatum, verum etiam, sciens, hoc peccatum, semel commissum, esse, tam in hoc, quam in altero mundo, absolute irremissibile, de salute suæ aeterna desperare incipit, cogitans credensque, omnem suam credulitatem, conversionem, pœnitentiam, pietatem atque fidem post hæc esse vanam, imo vanissimam; unde, vetere stimulante Adamo, in varia majoraque peccata perpetranda, in modum Satanæ, jamdudum condemnati, in dies fertur atque rapitur; quo non sibi solum, sed aliis etiam quam maximæ est molestiæ atque incommodo.

S. D. G.

AB:153137

ULB Halle
003 898 784

3

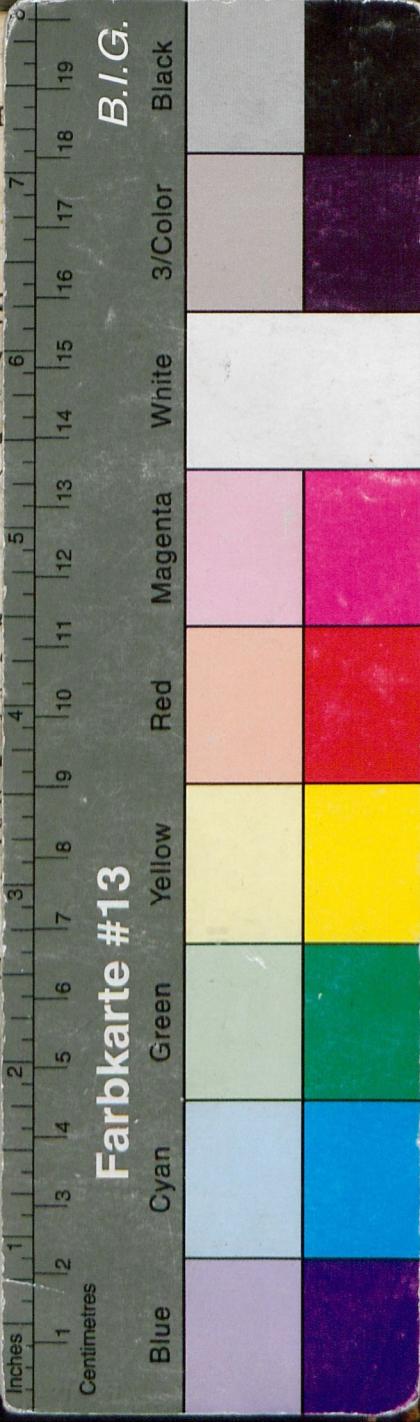

V018

56.

R

WNA

MEDITATIONES THEOLOGICÆ,

quibus ostenditur,

INCREDULITATEM FINALEM ESSE PARTEM,
PECCATI IN SPIRITUM SANCTUM,
VERE ESSENTIALEM.

Audore
O. S.
